

STANOVISKO

Ministerstva životního prostředí, odboru ochrany ovzduší, k aplikaci specifického emisního limitu pro NO_x pro spalovací stacionární zdroje s výjimkou pístových spalovacích motorů a plynových turbín s celkovým jmenovitým tepelným příkonem vyšším než 0,3 MW a nižším než 50 MW spalující plynné palivo

Při povolování nového stacionárního zdroje může krajský úřad na základě § 12 odst. 4 písm. a) zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně ovzduší“), stanovit specifický emisní limit přísnější, než vyplývá z vyhlášky (viz také § 4 odst. 3 zákona o ochraně ovzduší).

Vyhláška stanoví v příloze č. 2 část II, bodu 2.1. a 3.1. pro spalovací stacionární zdroje s výjimkou pístových spalovacích motorů a plynových turbín s celkovým jmenovitým tepelným příkonem vyšším než 0,3 MW a nižším než 50 MW, spalující plynné palivo a zemní plyn, specifický emisní limit pro NO_x ve výši 100 mg·m⁻³. Současně je zde v poznámce k tabulkám 2.1.2 a 3.1.2 vztahující se k danému specifickému emisnímu limitu pro plynné palivo pro spalovací stacionární zdroje uvedené do provozu před 20. prosincem 2018, uvedeno že "Pokud provozovatel prokáže, že nelze této hodnoty z technických důvodů dosáhnout použitím nízkoemisních hořáků, platí specifický emisní limit 200 mg·m⁻³" (dále jen „mírnější specifický emisní limit“). Mírnější specifický emisní limit platí rovněž pro dotčené spalovací stacionární zdroje uvedené do provozu po 20. prosinci 2018 spalující plynné palivo s výjimkou zemního plynu a dále pro spalovací stacionární zdroje s příkonovým rozsahem 0,3 MW až <1 MW spalující zemní plyn (viz poznámka pod tabulkou 3.1.1).

Využití mírnějšího specifického emisního limitu je možné pouze v případě, že provozovatel nemůže dosáhnout specifického emisního limitu 100 mg·m⁻³ z objektivních technických důvodů, a není podmíněno předchozí instalací nízkoemisního hořáku. Vyhláška ani zákon o ochraně ovzduší, jenž vyhláška provádí, způsob prokazování technické nemožnosti plnění specifického emisního limitu za pomoci nízkoemisních hořáků ze strany provozovatele zdroje blíže nespecifikují. Tuto skutečnost lze doložit, např. vyjádřeními výrobců/dodavatelů nízkoemisních hořáků použitelných v provozovaném stacionárním zdroji. Vhodným způsobem tvrzení dosažitelnosti, respektive nedosažitelnosti, 100 mg·m⁻³ NO_x pomocí nízkoemisních hořáků může být také předloženo odborného posouzení zpracovaného nezávislým odborníkem z oboru. Ke zpracování takového posouzení lze využít např. osobu autorizovanou podle § 32 odst. 1 písm. d) zákona o ochraně ovzduší (přestože jej zákon o ochraně ovzduší pro tyto případy nevyžaduje) nebo jinou odbornou autoritu, například znalce v oboru či vysokoškolské pracoviště, která by tuto skutečnost nezávisle posoudila a vyhodnotila.

Doporučujeme uplatnění výše uvedeného mírnějšího specifického emisního limitu včas předjednat s příslušným krajským úřadem, který je primárně dle § 11 odst. 2 písm. c) a § 12 odst. 4 písm. a) zákona o ochraně ovzduší kompetentní ke stanovení specifických emisních limitů v povolení provozu a aprobovat tak i využití tohoto limitu. Z tohoto předjednání je vhodné učinit písemný záznam, z něhož bude zřejmé, že krajský úřad akceptuje splnění podmínky „technické

nemožnosti využití nízkoemisních hořáků“ ve shodě s provozovatelem. Pro zvýšení právní jistoty provozovatele zdroje je optimální variantou zajistit využití mírnějšího specifického emisního limitu při nejbližší vhodné příležitosti v případné změně příslušného povolení provozu zdroje. Příslušná část výroku rozhodnutí by měla být formulována v tom smyslu, že platí specifický emisní limit pro NO_x ve výši $200 \text{ mg}\cdot\text{m}^{-3}$, uvedený v poznámce k tabulce 2.1.2 /3.1.2 v příloze č. 2 část II, bodu 2.1./3.1. vyhlášky. Takové uvedení daného specifického emisního limitu ve výroku povolení provozu lze považovat z hlediska § 4 odst. 3 zákona o ochraně ovzduší za akceptovatelné vzhledem k tomu, že tento specifický emisní limit se neuplatní bez dalšího, ale pouze za předpokladu, že provozovatel prokáže splnění stanovených podmínek.

V odůvodnění se uvede, jakým způsobem byl nárok na mírnější specifický emisní limit (tj. $200 \text{ mg}\cdot\text{m}^{-3}$) prokázán a následně posouzen.

Za předpokladu, že již vyhodnocení povolujícím správním orgánem proběhlo a v části povolení, která se týká stanovení specifických emisních limitů, je uvedena jediná hodnota specifického emisního limitu pro NO_x (tedy konkrétně ve výši $200 \text{ mg}\cdot\text{m}^{-3}$, jak připouští poznámka pod tabulkou 2.1.2 vyhlášky), není nutné provádět opětovné zdůvodnění nároku na tuto výši specifického emisního limitu.

Pokud by provozovatel nízkoemisní hořák instaloval a nebylo by dosaženo plnění specifického emisního limitu ve výši $100 \text{ mg}\cdot\text{m}^{-3}$, považuje se podmínka stanovená pro možnost aplikace mírnějšího specifického emisního limitu za splněnou, bez potřeby dalšího prokazování.

V případě zařízení, která spadají pod dikci zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezení znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o integrované prevenci“) se aplikace textu uvedené poznámky vztahuje pouze na spalovací stacionární zdroje, které

1. nepřesahují při aplikaci sčítacích pravidel dle ustanovení § 4b zákona o ochraně ovzduší jmenovitý tepelný příkon 50 MW, a zároveň
2. nenaplnují definici kategorie 1.1 v příloze č. 1 zákona o integrované prevenci.

Obě podmínky musí být splněny současně, aby aplikace mírnějšího specifického emisního limitu nezasáhla do režimu BAT-AEL dle IED.

Z hlediska procesního je dle zákona o integrované prevenci nutné, aby byl nárok na mírnější specifický emisní limit (tj. $200 \text{ mg}\cdot\text{m}^{-3}$) posouzen povolujícím správním orgánem stejným způsobem jako v případě povolení provozu podle § 11 odst. 2 písm. c) zákona o ochraně ovzduší.

Ačkoliv je plnění mírnějšího specifického emisního limitu označováno z hlediska zákona o ochraně ovzduší jako zmírnění, není bezpodmínečně nutné, aby změna integrovaného povolení probíhala v režimu tzv. podstatné změny podle § 2 písm. i) zákona o integrované prevenci. Jedná se o legitimní a plně přípustný postup, který ve své podstatě nenaplnuje charakter podstatné změny dle tohoto ustanovení.

Zároveň doporučujeme, aby se správní orgán ve výroku rozhodnutí vyvaroval výrazu „výjimka“, neboť zákon o integrované prevenci tento termín využívá pro jiné účely a jeho použití by tak mohlo být zavádějící.

Pokud by kontrolní orgán ochrany ovzduší prokázal neoprávněné využití mírnějšího specifického emisního limitu místo specifického emisního limitu pro NO_x ($100 \text{ mg}\cdot\text{m}^{-3}$) a ten by byl překročen, dochází tím k naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 25 odst. 1 písm. m) zákona o ochraně ovzduší. Za takovýto přestupek hrozí pokuta až do výše 10 000 000 Kč (viz § 25 odst. 5 písm. a) zákona o ochraně ovzduší).

V Praze dne 19. 3. 2026

Ing. Kurt Dědič
ředitel odboru ochrany ovzduší
podepsáno elektronicky